

Π & Φ

Περιοδικό Ενημερωτικό Δελτίο του Τμήματος Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Στο Τμήμα Περιβάλλοντος ξέρουμε καλά από Οικοσυστήματα.

‘SUP free hackathon’ 11-12 Δεκεμβρίου 2020

Το περασμένο διάστημα, μας δόθηκε η ευκαιρία να δούμε φιντανάκια του οικοσυστήματος νεοφυούς επιχειρηματικότητας από το ΠΑ και τη Λέσβο να ανθίσουν στον πανελλήνιο διαγωνισμό καινοτομίας ‘SUP Free hackathon’, για την ζωή χωρίς πλαστικά μίας χρήσης.

Συμμετείχαν τέσσερις φοιτητικές ομάδες από το μάθημα «Πράσινη Επιχειρηματικότητα» του Τμήματος Περιβάλλοντος. Η ομάδα “EcoCup” διακρίθηκε στην 3^η θέση, προτείνοντας σύστημα ενθάρρυνσης της προώθησης επαναχρησιμοποιούμενων ποτηριών καφέ take away. Στην πρώτη δεκάδα μια ακόμα πράσινη ομάδα μας, ενώ δύο ακόμα καινοτόμες ιδέες, που αν και στα αρχικά τους στάδια ακόμα, υποστηρίχθηκαν με πάθος από τους φετινούς φοιτητές μας, αξιολογήθηκαν και βελτιώθηκαν περαιτέρω.

Η συνολική παρουσία του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στον εν λόγω διαγωνισμό, έκανε αίσθηση. Όχι μόνο για τη συμμετοχή των φοιτητικών ομάδων (5 συνολικά σε σύνολο 40) αλλά και για το πλήθος των διδασκόντων που υποστήριξαν το εγχείρημα, είτε ως μέντορες είτε ως κριτές.

Η επιτυχία αυτή του μαθήματος «Πράσινη Επιχειρηματικότητα» δεν είναι τυχαία. Αντανακλά την μακροχρόνια επένδυση σ’ ένα ανοιχτό, διεπιστημονικό, καινοτόμο ‘μάθημα- πρόγραμμα’ που στοχεύει στην δημιουργία νεανικής επιχειρηματικής νοοτροπίας.

Αντανακλά ταυτόχρονα, τη δυναμική του τοπικού επιχειρηματικού ‘οικοσυστήματος’ το οποίο αξιοποιείται προς όφελος των φοιτητών/τριών μας. Για παράδειγμα, η ιδέα EcoCUP, ωρίμασε μέσα από τη διαδικασία του μαθήματος, πήρε ώθηση από τη συμμετοχή της σε εκδήλωση του Open Coffee Mytilene και υποστηρίχθηκε περαιτέρω από την Creative Hub.

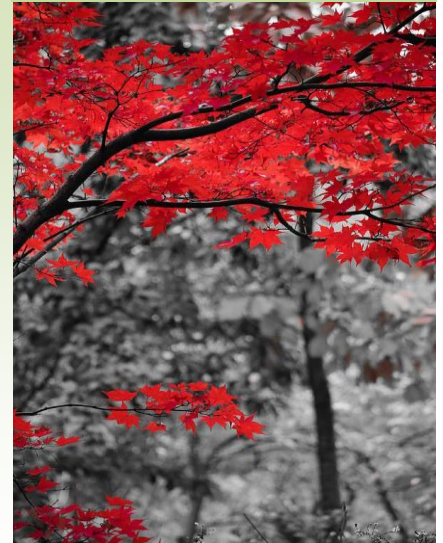
Επιπλέον, η ουσιαστική συνεργασία με την ΕΤΑΛ και το διευθυντή της, προσφέρει πολύπλευρη υποστήριξη στο μάθημα σ’ περαιτέρω συνέργειες και εξωστρέφεια. Αρωγοί στην προσπάθεια μας, ο Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Λέσβου, όπως και συντελεστές των δυο Δήμων του νησιού και αρκετοί επιχειρηματίες - επαγγελματίες που πρόθυμα μοιράζονται την εμπειρία τους με τους/τις φοιτητές/τριες μας.

Με αφορμή αυτό το μικρό απολογισμό δεν μπορούμε παρά να είμαστε αισιόδοξοι για την συνέχεια του εγχειρήματος. Αναμένουμε ευρύτερη συμμετοχή μελών στο οικοσύστημα, με οραματικό στόχο την καλλιέργεια της νεοφυούς επιχειρηματικότητας στον νεανικό πληθυσμό των νησιών μας.

‘SUP Free hackathon’ 2020

Ο 1ος μαραθώνιος καινοτομίας ‘SUP Free hackathon’ (<https://crowdhackathon.com/sup-free/>) διοργανώθηκε διαδικτυακά 11-13 Δεκεμβρίου από την εταιρεία Crowdpolicy, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την υποστήριξη του Κοινωφελούς Ιδρύματος Α.Κ. Ασκαρίδη και της Lidl Ελλάς.

Πληροφορίες:
Μαρία Χατζηαντωνίου
(mhatz@aegean.gr)
Μάριος Μπαλής
(mbal@aegean.gr)

Περιεχόμενα

Διάκριση στο SUP Free Hackathon για το Τμήμα Περιβάλλοντος	1
<i>ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ:</i> Η Πανίδα της Ελλάδας	2
<i>Ο ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ:</i> Ηλίας Ντεμιάν Δημοσιεύσεις	3
Το Τμήμα μας στο LinkedIn	3
Καθηγητής του Τμήματός μας στους κορυφαίους παγκοσμίως	3

Το επόμενο τεύχος του ‘Π&Φ’ θα κυκλοφορήσει τον Ιούλιο 2021.

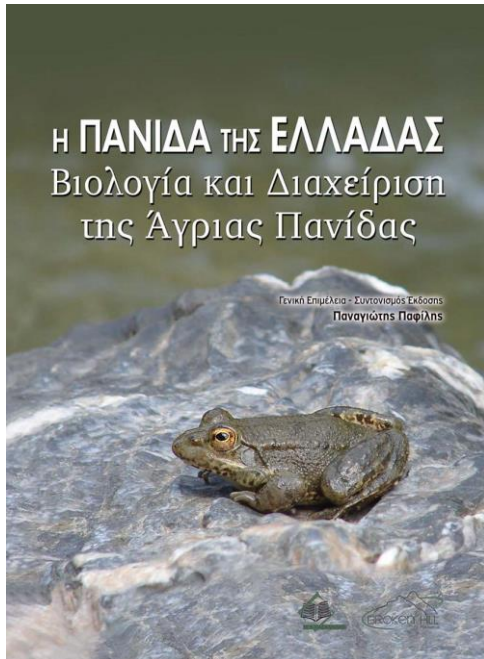
Συντακτική Επιτροπή:

Κώστας Θεοδώρου
Όλγα-Ιωάννα Καλαντζή
Ιωσήφ Μποτετζάγιας

Η Πανίδα της Ελλάδας. Βιολογία και Διαχείριση της Άγριας Πανίδας

Παναγιώτης Παφίλης (γενική επιμέλεια-συντονισμός έκδοσης) (Broken Hill Publishers, 2020)

Βιβλιοπαρουσίαση από τον Καθηγητή κο Παναγιώτη Δημητρακόπουλο

Η μελέτη της ελληνικής πανίδας έχει τις απαρχές της στον Αριστοτέλη, τον θεμελιωτή της επιστήμης της Ζωολογίας. Από το 340 π.Χ. έως και τις μέρες μας, η διαδρομή περιλαμβάνει κείμενα και σημειώσεις εκατοντάδων φυσιοδιδών, περιηγητών, ταξιδιωτών και επιστημόνων, σε συνδυασμό με πληροφορίες που απεικονίζονται σε αντικείμενα τέχνης και πολιτισμού (αγγεία, μωσαϊκά, νομίσματα, αγάλματα κλπ.) ή απαντούν διάσπαρτες στην αρχαία ελληνική γραμματεία. Ωστόσο, είναι η πρώτη φορά που το σώμα της σύγχρονης γνώσης για την ελληνική πανίδα συγκεντρώνεται σε ένα ογκώδη τόμο 23 κεφαλαίων και 1100 σελίδων. Πενήντα τέσσερις επιστήμονες κύρους από 20 πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα της Ελλάδας, της Κύπρου, της Γερμανίας, της Νορβηγίας και των ΗΠΑ συντέλεσαν στη δημιουργία του, με τον Επίκουρο Καθηγητή του Τμήματος Περιβάλλοντος κ. Ακριώτη να

συμμετέχει στη συγγραφή του κεφαλαίου των πτηνών.

Το βιβλίο αποκλίνει στη δομή του και σε πολλά σημεία του περιεχομένου του από ένα κλασικό βιβλίο ζωολογίας. Ξεκινά με την ανάλυση των παραγόντων που διαμόρφωσαν την ελληνική πανίδα, όπως η παλαιογεωγραφική ιστορία της χώρας, τα οικοσυστήματα και ο νησιωτισμός, με έμφαση στην πανίδα του Αιγαίου. Ο κύριος όγκος του βιβλίου εστιάζει στην παρουσίαση του συνόλου των ζωικών ομάδων του Ελλαδικού χώρου: χαρακτηριστικά της βιολογίας, της μορφολογίας και της ταξινόμησης σε συνδυασμό με παράθεση καταλόγων ειδών, παρουσίαση χαρακτηριστικών ειδών και υποειδών της χώρας και ανάλυση της σημασίας τους για τον άνθρωπο ή τον ελληνικό πολιτισμό συνιστούν το περιεχόμενο του. Στο τελευταίο μέρος του βιβλίου παρουσιάζονται οι προσαρμογές των ζωικών ειδών στα ελληνικά οικοσυστήματα, ζητήματα διατήρησης των ειδών και διαχείρισης των πληθυσμών τους με έμφαση στις απειλές (π.χ. βιολογικές εισβολές), στο καθεστώς προστασίας και στην κατάσταση διατήρησης τους. Υψηλής ποιότητας φωτογραφικό και χαρτογραφικό υλικό πλαισιώνει κάθε κεφάλαιο. Ο βασικός στόχος του βιβλίου επιτεύχθηκε: ανέδειξε τη μοναδικότητα της ελληνικής πανίδας, συνδυάζοντας γνώσεις από την οικολογία, την εξέλιξη και τη βιογεωγραφία. Παράλληλα, πλήρωσε ένα βασικό κενό στην ελληνική βιβλιογραφία και άνοιξε ένα «παράθυρο γνωριμίας με τα ζώα της Ελλάδας» στους νέους ερευνητές και φοιτητές. Τέλος, κατέδειξε ότι οι συντονισμένες προσπάθειες πολλών ερευνητών ποικίλων κατευθύνσεων και διαφορετικών ειδικοτήτων δημιουργούν συγγράμματα αναφοράς για το μέλλον. Αξίζουν σε όλους συγχαρητήρια.

Καταδικαστική απόφαση εξέδωσε για την Ελλάδα το Δεκέμβριο 2020, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο σχετικά με την προστασία της βιοποικιλότητας. Σύμφωνα με την απόφαση, η Ελλάδα δεν προστατεύει επαρκώς την βιοποικιλότητα σε περιοχές Natura, καθώς, από το 2012 η χώρα μας δεν έλαβε συγκεκριμένα μέτρα για τη διατήρηση οικοτόπων και δεν έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες που απαιτούνται για αυτό το σκοπό.

BIO: Ο Ηλίας Ντεμιάν είναι περιβαλλοντολόγος, απόφοιτος του τμήματος Περιβάλλοντος (2004), κάτοχος μεταπτυχιακών τίτλων στην Περιβαλλοντική διαχείριση και πολιτική (University of Lund, Sweden), στα Εφαρμοσμένα Οικονομικά και Χρηματοοικονομικά (Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών), ενώ είναι υποψήφιος διδάκτωρ στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών όπου μελετά τις μακροοικονομικές επιδράσεις της κλιματικής αλλαγής. Είναι ερευνητής στο Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE) σε θέματα μικροοικονομικής ανάλυσης και περιβαλλοντικών οικονομικών και τεχνικός εμπειρογνώμονας της ομάδας εξωτερικής παρακολούθησης του προγράμματος LIFE για περιβαλλοντικά έργα που υλοποιούνται σε Ελλάδα, Κύπρο και Βουλγαρία.

Adapt or die (προσαρμόσου ή πέθανε). Η παραπάνω φράση ειπώθηκε στα πρώτα μαθήματα του τμήματος Περιβάλλοντος, σε διάλεξη ενός εκ των ιδρυτών καθηγητών του Τμήματος, ο οποίος προσπαθούσε να μας εξηγήσει την ικανότητα των ζωντανών οργανισμών να προσαρμόζονται σε αλλαγές των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών. Αρκετά πριν η έννοια της προσαρμογής μπει στην καθημερινή μας ζωή, η φράση αυτή θα αποτελούσε την αρχή όχι μόνο της φοιτητικής πορείας αλλά και ενός νέου για τρόπο σκέψης και αντιμετώπισης επαγγελματικών και λοιπών προκλήσεων.

Η δομή του οδηγού σπουδών στο Τμήμα Περιβάλλοντος, που κάλυπτε μεγάλο εύρος μαθημάτων από διάφορα επιστημονικά πεδία, βοήθησε, ίσως χωρίς να το καταλαβαίνουμε τότε, να καλλιεργήσουμε πολύτιμα εφόδια απαραίτητα για την προσαρμογή του επαγγελματικού μας βίου σε πληθώρα εξωγενών σοκ και αλλαγών. Πράγματι, η δραστηριοποίησή μου στην ελληνική και στη διεθνή αγορά, ειδικά στα χρόνια της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, ανέδειξε την αξία της πολύπλευρης κατανόησης ενός περιβαλλοντικού ζητήματος στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης πρότασης/λύσης. Ο επαγγελματικός χώρος έδειξε ιδιαίτερη προτίμηση προς εξειδικευμένα στελέχη που διαθέτουν το χαρακτηριστικό της επιστημονικής ποικιλομορφίας, έναν ευρύτερο ορίζοντα κατανόησης των διαφόρων διαστάσεων ενός περιβαλλοντικού προβλήματος. Και οι απόφοιτοι του τμήματος Περιβάλλοντος, έχοντας διαχθεί από την πρώτη μέρα την ανάγκη για προσαρμογή διαθέτουν τρομερό συγκριτικό πλεονέκτημα στην ελληνική και διεθνή αγορά εργασίας.

Η πρότασή μου για τους νεότερους συναδέλφους είναι η συνέχιση της ανάπτυξη της ικανότητας αντίληψης και εξέτασης των περιβαλλοντικών και κλιματικών (και όχι μόνο) προβλημάτων από διαφορετικές γωνίες, χωρίς στεγανά και επιστημονικούς εγωκεντρισμούς. Από το "Adapt or die" στο "Adapt and progress" (Προσαρμόσου και Προόδευσε).

Arvaniti O.S. & Kalantzi, O.I. (2021). Determinants of flame retardants in non-occupationally exposed individuals – A review. *Chemosphere*, 263, 127923.

Feigl G., Varga V., Molnár Á., Dimitrakopoulos P.G. & Kolbert, Z. (2020). Different nitro-oxidative response of *Odontarrhena lesbiaca* plants from geographically separated habitats to excess nickel. *Antioxidants*, 9, 837.

Jones N., Malesios C., Kantartzis, A. & Dimitrakopoulos, P.G. (2020). The role of location and social impacts of protected areas on subjective wellbeing. *Environmental Research Letters*, 15, 114030.

Jones N., Graziano M. & Dimitrakopoulos P. G. (2020). Social impacts of European protected areas and policy recommendations. *Environmental Science and Policy* 112, 134-140.

Kotoula D., Pliopoulou A., Irakleous-Palaiologou E., Gatidou G., Aloupi M., Antonopoulou P., Fountoulakis M.S. & Stasinakis, A.S. (2020). Municipal wastewater treatment by combining in series microalgae *Chlorella sorokiniana* and macrophyte *Lemna minor*: Preliminary results. *Journal of Cleaner Production*, 271, 122704.

Kotsia D., Deligianni A., Fyllas N.M., Stasinakis A.S. & Fountoulakis, M.S. (2020). Converting treatment wetlands into “treatment gardens”: Use of ornamental plants for greywater treatment. *Science of the Total Environment*, 744, 140889.

Koutsikos N., Vardakas L., Vavalidis T., Kalogianni E., Dimitriou E., Kalantzi O.I. & Zogaris, S. (2021). Defining non-indigenous fish assemblage types in Mediterranean rivers: Network analysis and management implications. *Journal of Environmental Management*, 278 (2), 111551.

McGinlay J., Gkoumas V., Holtvoeth V., Ruymán Armas Fuertes F., Bazhenova E., Benzoni A., Botsch K., Cabrera Martel C., Carrillo Sánchez C., Cervera I., Chaminade G., Doerstel J., J. Fagundo Garcia C., Jones A., Lammertz M., Lotman K., Odar M., Pastor T., Ritchie C., Santi S., Smolej M., Soriano F., Waterman H., Zwijacz-Kozica T., Kontoleon A., Dimitrakopoulos P.G. & Jones N. (2020). The Impact of COVID-19 on the management of European protected areas and policy implications. *Forests*, 11(11), 1214.

Parizek K. & Evangelinos, K.I. (2021). Corporate social responsibility strategies and accountability in the UK and Germany: Disclosure of lesbian, gay, bisexual and transgender issues in sustainability reports, *Corporate Social Responsibility and Environmental Management* (in press).

Stefanatu A., Dimitrakopoulos P.G., Aloupi M., Adamidis G.C., Nakas G. & Petanidou T. (2020). From bioaccumulation to biodecimation: nickel movement from *Odontarrhena lesbiaca* (Brassicaceae) individuals into consumers. *Science of the Total Environment*, 747, 141197.

Troumbis A.Y. & Iosifidis, S. (2020). A decade of Google Trends-based Conservation culturomics research: A critical evaluation of an evolving epistemology. *Biological Conservation*, 248, 108647.

Troumbis A.Y. (2021). Testing the socioeconomic determinants of COVID-19 pandemic hypothesis with aggregated Human Development Index. *Journal of Epidemiology and Community Health* Published Online First: 08 December 2020. doi: 10.1136/jech-2020-215986.

Troumbis A.Y. & Vasios G.K. (2020). Ternary plots of public interest in cultural human-nature interactions: Google Trends-based culturomics of the mediterranean olive triptych. *Journal of Rural Studies*, 81: 1-8, ISSN 0743-0167.

Διεθνής αναγνώριση του επιστημονικού έργου του Πανεπιστημίου Αιγαίου – και του Τμήματος Περιβάλλοντος

Με ιδιαίτερη χαρά σας ενημερώνουμε ότι, με βάση επιστημονική δημοσίευση στο περιοδικό PLoS Biology με τον τίτλο «Updated science-wide author databases of standardized citation indicators», έντεκα (11) από τα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Αιγαίου περιλαμβάνονται στον κατάλογο με τους ερευνητές και τις ερευνήτριες που κατατάσσονται στο ανώτατο 2% των επιστημόνων παγκοσμίως, βάσει της απήχησης του ερευνητικού τους έργου στο επιστημονικό πεδίο που υπηρετούν. Μεταξύ αυτών και ο Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Περιβάλλοντος, κος Αθανάσιος Στασιάκης, τον οποίο και συγχαίρουμε θερμά για την τόσο σημαντική διάκρισή του.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος στο LinkedIn

LinkedIn

Εδώ και μερικές εβδομάδες, το Τμήμα μας απέκτησε τη δική του σελίδα στην πλατφόρμα επαγγελματικής δικτύωσης, LinkedIn, με στόχο τη δημοσιοποίηση της δραστηριότητάς του. Ήδη μετρά πάνω από 400 followers!

Σας καλούμε να την ακολουθήσετε ή/και να την προσθέσετε στα πεδία Experience (ως επαγγελματική εμπειρία) και Education (ως Τμήμα σπουδών) του ατομικού LinkedIn profile σας. Στόχος μας είναι να δικτυωθούν όλα τα μέλη της κοινότητάς μας: διδάσκοντες, ερευνητές, στελεχών εν γένει (νυν και πρώην) αλλά και Απόφοιτοι - Φοιτητές όλων των προγραμμάτων σπουδών του Τμήματός (Προπτυχιακοί, Μεταπτυχιακοί, Διδάκτορες).

Το Π&Φ ευχαρίστως δημοσιεύει πληροφορίες σχετικές με τις Επιστήμες του Περιβάλλοντος (έρευνες, συνέδρια, νέα βιβλία, βιβλιοκριτικές κ.ο.κ.). Μπορείτε να μας κοινοποιείτε το σχετικό υλικό στη διεύθυνση:

Ενημερωτικό Δελτίο 'Π&Φ',
Τμήμα Περιβάλλοντος,
Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 81100 Μυτιλήνη

email: pf@aegean.gr
<http://www.env.aegean.gr/tmima/pf>

